

عنوان درس : مبانی علم اطلاع‌رسانی

نام استاد : دکتر محمدحسین بیگلر

گروه فراگیر : دانشجویان ترم 1 کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

نیمسال : اول 91 - 1390

ساعت کلاس: 10-12

روز برگزاری کلاس : دو شنبه

تعداد واحد : 2 واحد(نظری)

هدف کلی درس :

آشنا نمودن دانشجویان با اصول و مفاهیم مختلف اطلاعات و علم اطلاع‌رسانی، همچنین چرخه تولید و اشاعه اطلاعات و فن‌آوری اطلاعاتی و تأثیر آن بر کتابخانه‌ها، ارتباط اطلاع‌رسانی با حوزه‌های ارتباطات راه دور، سبیرنتیک.

هدفهای ویژه: دانشجو در پایان نیم سال بتواند:

- علم اطلاعات و ویژگی‌های آن و نظام اطلاع‌رسانی را تعریف کرده و توضیح دهد.

- نقش اطلاعات را در توسعه دانش تعریف کند.

- از حوزه‌های در ارتباط با اطلاع‌رسانی مانند علم ارتباطات، ارتباطات راه دور، سبیرنتیک تعریف جامع داشته باشد.

- زیرساخت فن‌آوری اطلاعات در جامعه اطلاعاتی را بیان کند.

- تأثیر متقابل جریان اطلاعات را بر محیط جامعه توضیح دهد.

روش تدریس:

سخنرانی، استفاده از وسایل کمک آموزشی، بحث گروهی، مشارکت فعال دانشجویان در کلاس

شیوه ارزشیابی دانشجو:

آزمون نهایی + ارائه مقاله

اهداف جلسات	موضوع	جلسه
فراگیر بتواند مفاهیم اطلاعات، داده، خبر، آنتروپی، ابرداده، آلودگی اطلاعاتی تعریف و توضیح دهد	مفاهیم اطلاعات، داده، خبر، آنتروپی، ابرداده، آلودگی اطلاعاتی	1
فراگیر بتواند اهمیت اطلاعات را بیان و رابطه بین انسان و اطلاعات را توضیح دهد	اهمیت اطلاعات، انسان و اطلاعات	2
فراگیر درک روشنی از مطالعه زیربنایی ساختار اطلاعاتی ارائه دهد	مطالعه زیربنایی ساختار استفاده از اطلاعات	3
فراگیر بتواند مفهوم علمی information Exploring و رابطه انسان با این پدیده را بیان کند	پدیده انفجار اطلاعات و رابطه انسان با این پدیده‌ها	4
فراگیر بتواند تصویر جامع از بعد سوسیولوژی برای علم، تولید اطلاعات، انتقال آن ارائه کند	مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی علم، تولید اطلاعات، انتقال اطلاعات	5
فراگیر بتواند نقش سازماندهی اطلاعات را بیان و کاربرد اصطلاحنامه‌ها را در این رابطه توضیح دهد	سازماندهی اطلاعات، نقش اصطلاحنامه‌ها، جامعه اطلاعاتی	6
فراگیر بتواند مفاهیم علمی پردازش‌گر اطلاعات، کاربر نهایی اطلاعات، نیازهای اطلاعاتی را بیان کند و موقعیت هر یک را توضیح دهد	پردازش‌گر اطلاعات، کاربر نهایی اطلاعات، نیازهای اطلاعاتی	7
فراگیر انواع شبکه‌های اطلاعاتی را بشناسد و درک صحیحی از کاربرد آنها در علوم اطلاع‌رسانی ارائه دهد.	شبکه‌های اطلاعاتی	8
فراگیر بتواند سیستمهای ذخیره و بازیابی اطلاعات را شناسایی و کاربرد آنها را در علم اطلاع‌رسانی توضیح دهد	ذخیره و بازیابی اطلاعات	9
فراگیر بتواند مفهوم علمی هوش مصنوعی را بیان و کاربرد آن را در علوم اطلاع‌رسانی توضیح دهد	هوش مصنوعی	10
فراگیر نظامهای ملی و بین‌المللی اطلاع‌رسانی را بشناسد و توانمندی و ضعف هر یک را بیان کند	نظام ملی اطلاع‌رسانی در ایران و جهان	11

12	زمینه‌های اخلاق حرفه‌ای اطلاعات	فراگیر با زمینه‌های اخلاق حرفه‌ای در علوم اطلاعات آشنایی لازم را به دست آورد
13	آینده اطلاع‌رسانی مدرنیته	فراگیر دید علمی از اطلاع‌رسانی مدرنیته به دست آورد
14	پُست‌مدرنیته در کتابداری و اطلاع‌رسانی	فراگیر مفهوم پُست‌مدرنیته در کتابداری و اطلاع‌رسانی را بیان و مزایا و معایب آن را توضیح دهد
15	آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی در دوره پُست‌مدرنیته	فراگیر بتواند درک روشنی از جایگاه کتابداری و اطلاع‌رسانی در دوره پُست‌مدرنیته ارائه نماید
16	سبیرین و لیبرین	فراگیر بتواند مفاهیم علمی سبیرین و لیبرین را بیان و جایگاه هریک را در علوم اطلاع‌رسانی توضیح دهد
17	آزمون پایان ترم	

روش تدریس:

سخنرانی، استفاده از وسائل کمک آموزشی، بحث گروهی، مشارکت فعال دانشجویان در کلاس

شیوه ارزشیابی دانشجو:

آزمون نهایی + ارائه مقاله

منابع اصلی:

1- اطلاع‌رسانی و فرهنگ. به کوشش گروه مترجمان سید محمود نجاتی حسینی... [و دیگران]. تهران: خانه کتاب، 1380.

2- بهمن‌آبادی، علی‌رضا. مبانی، تاریخچه و فلسفه علم اطلاع‌رسانی (گزیده مقالات). تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1381

3- داورپناه، محمدرضا. اطلاعات و جامعه. با همکاری معصومه آرمیده. تهران: دبیزش، 1384.

4- حرّی، عباس. مروری بر اطلاعات و اطلاع‌رسانی. تهران: دبیرخانه هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، 1372.

5- سرکار آرائی، محمدرضا. مدیریت دانش؛ جست و جو یا تولید دانش: چالش دو دهه اخیر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ژاپن. تهران: قو، 1383

6- میدوز، آرتور جک. شناخت اطلاعات. مترجمان محمد خندان، مهدی محامی؛ ویراستار اسدالله آزاد. تهران: کتابدار، 1383

7- نورتون، ملانی جی. مبانی علم اطلاع‌رسانی. ترجمه جواد بشیری، محسن عزیزی. تهران: کتابدار، 1384

8- وبستر، فرانک. نظریه‌های جامعه اطلاعاتی. ترجمه اسماعیل قدیمی. تهران: قصیده‌سرا، 1382.

9- وبستر، فرانک. نظریه‌های جامعه اطلاعاتی. ترجمه مهدی داودی. تهران: وزارت امور خارجه، 1382.

10- هیل، مایکل. تاثیر اطلاعات بر جامعه: بررسی ماهیت، ارزش و کاربرد اطلاعات. ترجمه محسن نوکاریزی. تهران: چاپار، 1381

11- یونسکو. علم در جامعه اطلاعاتی. ترجمه سودابه نوذری امینی؛ ویراستار فریبرز خسروی. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1384